

РЕШЕНИЕ

№ 4067

гр. Пловдив, 02.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛОВДИВ, XXIII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на втори ноември през две хиляди двадесет и втора
година в следния състав:

Председател: Мария М. Дългичева

при участието на секретаря Цвета Ив. Василева
като разгледа докладваното от Мария М. Дългичева Гражданско дело №
20225330105840 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано по искова молба вх. №***** г. на П. Г. М.,
чрез адв. К. Г., против Т. Г. М. и С. А. М. с искане да бъде развален договор за прехвърляне
на имот срещу задължение за издръжка и гледане от **** г., който бил сключен между Г. Т.
М. и Е. П. М. като прехвърлители и Т. Г. М. като приобретател, до размера на
принадлежащата му по наследство $\frac{1}{2}$ ид. ч.

С Определение № *****г. съдът е прекратил производството по отношение на С. М.,
тъй като е установено, че същата е починала преди депозиране на исковата молба в съда.

С искова молба с вх. № ***** г. е образувано гр. д. № **** г. по описа на РС –
Пловдив. С така депозираната искова молба П. Г. М. е предявил иск за разваляне на
горепосочения договор за прехвърляне на имот срещу задължение за издръжка и гледане и
против Г. Т. М. – син на Т. М. и С. М., до размера на $\frac{1}{8}$ ид. ч., представляваща $\frac{1}{2}$ от
наследената от него $\frac{1}{4}$ ид.ч. от процесния имот. С молбата е направено искане за
обединяване на гр. д. № ***** г. с първоначално образуваното гр.д. № *****г.

С Определение № ***** г. настоящият състав е обединил производствата по двете
дела в едно общо под № ***** г.

Ищецът твърди, че с нотариален акт № ***, том *, дело № **** г. по описа на
нотариус при Пловдивски районен съд Г. Т. М. и Е. П. М. прехвърлили на Т. Г. М. срещу
задължение за издръжка и гледане следния недвижим имот: Апартамент № **,
представляващ самостоятелен обект в сграда с идентификатор *****, находящ се в гр. П.,
общ. П., обл. П. по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед №
***** г. на ИД на АГКК, с адрес на имота: гр. П., р-н С., ул. „Ц. Б. О.“ № **, ет. *, ап. **,
който самостоятелен обект се намира в сграда с идентификатор *****, с предназначение:
жилище, брой нива на обекта – 1, при съседни самостоятелни обекти в сградата: *****,
*****, *****, като сделката била изповядана по време на брака на ответника Т. М. със
съпругата му С. М.. Твърди се, че ответникът Т. М., както и синът му Г. М. в нито един

момент след сключване на договора не са гледали и издържали прехвърлителите, нито лично, нито чрез трето лице. Излагат се твърдения, че приобретателите са живели в гр. П., а прехвърлителите в гр. Б., като грижите за тях са се полагали единствено от ищеца.

Ответникът Т. М. е подал отговор на исковата молба, с който оспорва твърденията, изложени в исковата молба. Сочи, че заедно с родителите си е живял в гр. Б., като през *** г. сключил брак със С. М. и родителите му му прехвърлили процесния апартамент в гр. П., където заживял със съпругата си. В гр. Б. родителите му построили триетажна къща през **** г., която през **** г. дарили на брат му и ищец в настоящото производство. Твърди, че отношенията между него и неговото семейство винаги са били близки и безконфликтни, виждали са се често, гостували са си едни на други, прекарвали са всички празници заедно. Синът им – ответникът Г. М. е прекарвал всяко лято в гр. Б., като се сочи, че е помагал на баба си и дядо си, когато са се нуждаели от нещо. Твърди, че много пъти през годините е предлагал пари на родителите си, но те приемали това като обида, тъй като разполагали с достатъчно финансови средства. Сочи, че им е правил по-големи подаръци, като телевизор, хладилник, мобилни апарати и др. През **** – **** г. той и съпругата му завели родителите му до М. К., тъй като мечта на Г. М. била да посети този град.

Твърди, че родителите му не са имали нужда от гледане или финансова помощ. Баща му се влошил здравословно месец-два преди да почине. Две години след смъртта му починала С. М., като след това майка му се преместила да живее с него в П. Скоро след това се върнала в Б. и категорично отказвала помощ, тъй като била съсипана след смъртта на мъжа си и снаха си, поради което ответникът наел съседка да ѝ помага срещу заплащане. Когато отишъл да я види за Коледа, установил, че съпругата на брат му я е завела в старчески дом. На **** г. майка му починала. В заключение сочи, че никога между него и родителите му не е бил повдиган въпрос за гледане и издръжка или за това, че са недоволни от него и съпругата му.

Ответникът Г. М. също е депозирал отговор на исковата молба, с който оспорва иска. Твърди, че винаги е бил свидетел на топли и хармонични отношения между родителите му и баба му и дядо му, както и че никога баба му и дядо му не са изразявали недоволство, нито пък са се чувствали пренебрегнати или необгрижени. Бил свидетел на молби от страна на родителите му към баба му и дядо му за това да се преместят при тях в П., но те категорично отказвали, като изтъквали, че целият им живот е протекъл в Б. и са свикнали с всичко там. Твърди, че баба му и дядо му са били финансово обезпечени, като основен принцип за тях бил да помагат на синовете си, а не да вземат пари от тях. В тази връзка сочи, че ищецът и негов чичо е злоупотребявал с добрината им и заедно със семейството си е живял на техен гръб в Б. Твърди, че много лета е прекарвал на гости в Б., а като е поотраснал помагал на дядо си в строежа на къщата, която в последствие била дарена на чичо му.

Съдът, като съобрази събраните писмени и гласни доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира, че предявените искове са процесуално допустими, но неоснователни, като съображенията за това са следните:

Предявени са субективно съединени конститутивни искове с правна квалификация чл. 87, ал.3, изр.1 ЗЗД за разваляне по съдебен ред на прехвърлителна сделка.

От писмените доказателства по делото се установява, че на ***** г. с нотариален акт № ****, том *, дело № ***** г. Г. Т. М. и Е. П. М. прехвърлили на Т. Г. М. срещу задължение за издръжка и гледане следния недвижим имот: Апартамент № **, представляващ самостоятелен обект в сграда с идентификатор ****, находящ се в гр. П., общ. П., обл. П. по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед №***** г. на ИД на АГКК, с адрес на имота: гр. П., р-н С., ул. „Ц. Б. О.“ № **, ет. *, ап. **, който самостоятелен обект се намира в сграда с идентификатор ****, с предназначение: жилище, брой нива на обекта – 1, при съседни самостоятелни обекти в сградата: ****,

*****, *****.

Както са сложени фактите по казуса, ключов за изхода на делото е въпросът дали съпрузите Г. и Е. М. са получили изпълнение на задължението за издръжка и гледане от Т. М., респ. неговия син – Г. М.. В тази връзка следва да се подчертае, че договорът за издръжка и гледане не е договор с оглед на личността. В този аспект съдебната практика е категорична, че задължението за издръжка и гледане е заместимо и може да бъде изпълнено както от длъжника, така и от трето лице, в който смисъл са разясненията на *ТР № 6 от 15.05.2012 г. по тълк. дело № 6/2011 г. на ОСГК на ВКС* и на решение № 20/13.03.2019 г. по *гр. д. № 2298/2018 г. по описа на ВКС, IV гр.о.* Съдействието на кредитора винаги се явява необходимо за реалното изпълнение на договора за издръжка и гледане, доколкото при отказ на кредитора да съдейства, задължението за издръжка и гледане се трансформира в парично. Ето защо, ако кредиторът приеме даването от едно трето за договора лице издръжка и грижи, то длъжникът по договора за издръжка и гледане се освобождава от отговорност. Неговото задължение ще се яви изпълнено от друг правен субект. Тези постановки се извеждат от разпоредбата на чл. 73, ал. 1 ЗЗД, според която задължението може да бъде изпълнено от трето лице, дори против волята на кредитора, освен ако той има интерес то да бъде изпълнено лично от длъжника. Когато едно трето лице изпълни чуждо задължение по договор за издръжка и гледане, то това трето лице, в общата хипотеза или се явява привлечено към изпълнението лице от длъжника, или има интерес от изпълнението на договора (защото е съпруг, низходящ и прочее на длъжника).

В конкретния случай от доказателствата по делото се установява, че прехвърлителите Г. и Е. М., в периода от **** г. до смъртта на Г. М. /**** г./, респ. до смъртта на Ел. М. /**** г./ не са имали нужди, които да изискват непрекъснато полагане на грижи и издръжка за тях. По делото бе установено, че нуждите на прехвърлите са били по-скоро инцидентни, малко преди да починат, което по мнение на настоящият състав е житейски очаквано и нормално предвид възрастта им към съответния период.

Съдът намира, за безспорно установено, че през по-голямата част от живота си Г. и Е. М. са били в добро здравословно състояние и не са имали финансови нужди, като въпреки това приобретателят по процесната сделка – синът им Т. М. и неговата съпруга С. М., както и техният син – Г. М., са полагали грижи за тях, посещавали са ги често в гр. Б., като са имали топли семейни взаимоотношения.

От показанията на свидетеля Т. П., която познавала Г. и Е. от ***години и с които се намирала в много близки приятелски отношения, се установява, че прехвърлителите са били много дейни през целия си живот, че не са имали здравословни проблеми, нито финансови нужди, дори напротив – за своя сметка построили църква в гр. Б. през ****-****г., като са помагали финансово и на други хора от града. Установява се, че са били финансово задоволени през целия си живот, тъй като имали големи пенсии, а и след пенсиониране работели много. Отделно от това получавали наема от апартамент в гр. В., който прехвърлили на сина си Т., но той пожелал парите от наема да вземат родителите му, за да си помагат финансово. Установява се и че Г. и Е. М. са били в прекрасни отношения със сина си Т. М., снаха си С. М. и внука си – Г. М., както и с родителите на снаха си, които живеели в Р., но често гостували на Е. и Г.. Т. и С. винаги прекарвали празниците в Б., а в останалото време посещавали Г. и Е. М. поне веднъж в месеца и винаги, когато им се обадели, че имат нужда от нещо. Винаги носели големи количества храна при посещенията си и големи подаръци, като хладилник, печка, телевизор. Сочил, че Т. им направил камина, залепил им плочки и др. Т. и С. ги завели на екскурзия във Ф., от която Г. и Е. били много впечатлени. Установява се още, че Т. е ангажирал св. П. да заведе Е. на лекар, като ѝ е дал 100 лв. за преглед и закупуване на лекарства. Св. П. сочи, че се е обаждала на Т., когато майка му не е била добре, след което той и съпругата му веднага са отишли в Б. и са я закарвали на лекар. От показанията ѝ става ясно още, че Г. М. е претърпял инцидент през

**** г. и паднал, след което се залежал, като малко след това починал. За него през това време се грижила Е. След смъртта на С. М. /**** г./ състоянието на Е. М. се влошило, започнала да забравя, да прави нетипични за нея неща, като причината била изключително тежкото приемане смъртта на снаха ѝ, а и скорошната преди това смърт на съпруга ѝ – Г. М..

Съдът кредитира в цялост показанията на св. П., а и същите се подкрепят от показанията на св. М. М. и Е. М. работели заедно и били много близки семейства. Миронска също потвърждава, че Г. и Е. през целия си живот са били финансово обезпечени и в много добро здравословно състояние, но въпреки това са получавали подаръци, грижи и внимание от сина им Т. и неговото семейство. Свидетелката подчертава, че Г. и Е. никога не са имали нужда някой да се грижи за тях, че са живеели много щастлив живот. С показанията ѝ се подкрепя казаното от св. П., че Г. до последно е бил активен и след инцидента и падането се е залежал и месец след това е починал. Потвърждава се и обстоятелството, че Е. е започнала да развива заболяване около година преди да почине, а именно след смъртта на снаха си, с която били в изключително близки отношения. Е. много искала да отиде в санаториум, но вместо това снаха ѝ С. я изпратила в хоспис, като няма и месец след това Е. починала.

Показанията на св. С. М. – съпруга на ищеца П. М. не опровергаваха твърденията на ответниците, нито си кореспондират с останалия доказателствен материал. Преценени по реда на чл. 172 ГПК съдът не ги кредитира в цялост. Св. М. твърди, че през **** г. тя и съпругът ѝ – ищецът П. М. са се преместили да живеят в Б. при родителите на съпруга ѝ, както и че от **** г. Г. Л. се нуждаел от грижи, тъй като не можел да се обслужва сам и това мотивирало Е. М. да спре да пее в църковния храм и да остане вкъщи да се грижи за него. Съдът не възприема така изложените факти за достоверни. По делото са приети писмени доказателства, които действително установяват, че към **** и **** г. Г. М. е страдал от хипертония. Представените амбулаторни листи са за общи медицински прегледи и контролни прегледи, свързани с хипертонията, но следва да се отчете обстоятелството, че към онзи момент Г. М. е бил на 80 години и като почти всеки човек на тази възраст е имал проблем с кръвното. Този вид хронично заболяване изисква единствено редовен прием на лекарства, но не и постоянни грижи от трето лице.

В останалата им част показанията на св. С. М. се припокриват с показанията на останалите свидетели, а именно, че след смъртта на Г. М. Е. М. е започнала да губи ориентация, да забравя, да развива психическо заболяване, което наложило св. С. М. през *** г. да започне работа в хранителен магазин, близо до къщата, където живеели с Г. и Е. М., за да може да се грижи за нея, тъй като състоянието ѝ се влошавало и имала нужда от ежедневни грижи. Сочи, че през месец юли *** г., след смъртта на С. М. – съпруга на Т. М. и нейна снаха, Е. М. е предизвикала пожар в къщата поради разсейване. През декември *** г. С. М. настанила Е. в дом за възрастни хора, тъй като била изморена от грижите за нея. Тези показания само потвърждават установеното от настоящия състав, че преди *** г. Е. не е имала нужда от грижи и издръжка.

Другият разпитан по инициатива на ищеца свидетел – Д. П. подкрепя казаното от С. единствено досежно факта, че през **** г. С. се е преместила да работи в магазина, в който и тя работи, за да може да се грижи за свекърва си. Свидетелката споделя, че със С. се познават от четири години, като никога не е ходила в къщата, в която са живели Г. и Е. и С. и Т., откъдето следва, че същата няма преки впечатления върху взаимоотношенията в семейството, като и не изнася други факти, значими за правилното решаване на спора.

От събраните доказателства не се установи по безспорен начин прехвърлителите Г. и Е. М. да са имали постоянна нужда от гледане и издръжка. По отношение на Г. М. се установи обратното – до месец – два преди смъртта си е бил активен, в задоволително здравословно състояние, като не е имал и нужда от финансова подкрепа. Установи се, че след влошаване на състоянието му грижи за него е полагала Е. М.. До смъртта на съпруга ѝ

Е. М. също е била в добро здравословно и финансово състояние, като от всички събрани доказателства се установява, че едва през **** г. започва да се влошава психически, вследствие на което заболява.

От свидетелските показания, които изцяло подкрепят твърденията на ответниците, се установява, че след смъртта на С. М. Т. М. е взел при себе си в П. своята майка, но тъй като тя била свикнала с живота си в Б. след двацетина дни поискала да я закарат обратно там. От изложеното следва, че изпълнение по договора за издръжка и гледане е било предложено, но отказано, а съгласно Решение № 863 от 22.12.2010 г. по гр. д. № 1534/2009 г. на ВКС длъжникът не може да наложи на кредитора грижи, които той не желае да приеме, нито да му наложи начин на живот, който той не е готов да следва, макар и да е по-задоволителен в социално-битов план.

Действително бе установено, че след *** г. до смъртта си /**** г./, т.е. за период от около година постепенно Е. М. е развила психическо заболяване, поради което е имала нужда от повече грижи. Установено е и, че след *** г. Г. и Е. М. са живели заедно с техния син и ищец в настоящото производство - П. М. и неговото семейство. Житейски обяснимо и нормално е синът на Е. и неговото семейство, които живеят в едно домакинство с родителите му, да полагат по-интензивни грижи за нея. На следващо място следва да се отчете и обстоятелството, че П. М. и неговото семейство, полагайки грижи за неговата майка, е изпълнил едно вменено му от закона задължение да издържа своите възходящи /чл. 140, ал. 1, т. 1 СК/.

Обемът на взаимните права и задължения на страните при договора за издръжка и гледане се определят от постигнатото между страните съгласие. На основание чл. 9 ЗЗД страните могат свободно да определят съдържанието на договора, доколкото то не противоречи на повелителните норми на закона. В тази връзка следва да се отбележи, че в процесния договор страните са се договорили изпълнението по него да бъде осъществявано или лично, или чрез трето лице. От тук следва, че обстоятелството, че Г. и Е. М. са получили издръжка и гледане от единия си син и неговото семейство, в редките случаи, в които това се е налагало, не накърнява интереса на кредиторите и не е основание за разваляне на договора. Ако кредиторът приеме предоставено изпълнение от трето лице, при това без значение дали то е натоварено да изпълни от длъжника, или изпълнява по своя воля, длъжникът се освобождава от задължението си /в този смисъл решение № 20/13.03.2019 г. по гр. д. № 2298/2018 г. на IV г.о. на ВКС/.

По делото не бе установено прехвърлителите да са изразявали недоволство от грижите и издръжката, която получават по договора. Напротив, безспорно се установи, че отношенията им са били много топли, безконфликтни, близки, независимо че не са живели заедно. В тази връзка следва да се изтъкне, че когато кредиторът по договор за издръжка и гледане приживе е приел престацията като достатъчна и се е считал удовлетворен, наследниците му не могат да искат разваляне на договора /в този смисъл Решение № 863/22.12.2010 г. по гр. д. № 1534/2009 г. на ВКС/.

Въз основа на всичко изложено съдът намира предявените иски за неоснователни, поради което следва да бъдат отхвърлени.

По отговорността за разноските:

С оглед изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК на ответниците по иска се следват разноски в размер на 1 200 лв. – по 600 лв. за всеки ответник, представляващи заплатено от всеки от тях адвокатско възнаграждение.

Така мотивиран, Пловдивският районен съд,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от П. Г. М., с ЕГН *****, с адрес гр. Б., ул. „В. А.“ № ** против Т. Г. М., с ЕГН *****, с адрес гр. П., бул. „Ц. Б. О.“ № **, ет. *, ап. ** иск с правно основание чл. 87, ал. 3 ЗЗД за разваляне поради неизпълнение на договор за прехвърляне на имот срещу задължение за издръжка и гледане, обективиран в нотариален акт № ***, том *, дело № **** г., с който Г. Т. М. и Е. П. М. прехвърлили на Т. Г. М. срещу задължение за издръжка и гледане следния недвижим имот: Апартамент № **, представляващ самостоятелен обект в сграда с идентификатор ****, находящ се в гр. П., общ. П., обл. П. по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед № **** г. на ИД на АГКК, с адрес на имота: гр. П., р-н С., ул. „Ц. Б. О.“ № **, ет. *, ап. **, който самостоятелен обект се намира в сграда с идентификатор ****, с предназначение: жилище, брой нива на обекта – 1, при съседни самостоятелни обекти в сградата: ****, ****, ****.

ОТХВЪРЛЯ предявения от П. Г. М., с ЕГН *****, с адрес гр. Б., ул. „В. А.“ № ** против Г. Т. М., с ЕГН *****, с адрес гр. П., бул. „Ц. Б. О.“ № **, ет. *, ап. ** иск с правно основание чл. 87, ал. 3 ЗЗД за разваляне поради неизпълнение на договор за прехвърляне на имот срещу задължение за издръжка и гледане, обективиран в нотариален акт № ***, том *, дело № **** г., с който Г. Т. М. и Е. П. М. прехвърлили на Т. Г. М. срещу задължение за издръжка и гледане следния недвижим имот: Апартамент № **, представляващ самостоятелен обект в сграда с идентификатор ****, находящ се в гр. П., общ. П., обл. П. по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед № **** г. на ИД на АГКК, с адрес на имота: гр. П., р-н С., ул. „Ц. Б. О.“ № **, ет. *, ап. **, който самостоятелен обект се намира в сграда с идентификатор ****, с предназначение: жилище, брой нива на обекта – 1, при съседни самостоятелни обекти в сградата:****, ****, ****.

ОСЪЖДА П. Г. М., с ЕГН *****, да заплати на Т. Г. М., с ЕГН *****, сумата от 600 лв., представляваща заплатено адвокатско вознаграждение.

ОСЪЖДА П. Г. М., с ЕГН *****, да заплати на Г. Т. М., с ЕГН *****, сумата от 600 лв., представляваща заплатено адвокатско вознаграждение.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Пловдивския окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Пловдив: _____/п./_____